

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Trtna uš.

Ta strašna uničevalka vinogradov bojša že tudi po Haloza h začne izsesavati trtne koreninice. Na Bizeljskem je že več sto oral popadenih, mnogi vinogradi so se posušili. Drugi le še hirajo, brez grozdja. Ravno tako na Kranjskem, kjer se je sicer še le predlanskim našla trtna uš. pa se širi gotovo že dalje časa. Sredstva proti trtni uši ni nobenega, to so pokazale razne skušnje na Francoskem, kjer je četrti del vseh vinogradov že uničen in povsod drugod, na primer na Ogerskem, Italijanskem, Španjskem itd. Naš trs se posuši, kedar ga trtna uš napade, prej ali slej, naj se mu še tako dobro prignoji in naj se zatira z žveplovim ogljikom.

Ako si hočemo ohraniti vinograde, opuščati moramo domači trs in zasaditi ameriško trsovje. To je dognano in na Francoskem, kjer to storé, že imajo 60.000 do 70.000 oral zasajenih z ameriško trto. Takih trt pa je več plemen. Podobne so si v tem, da jim glodanje trtne uši ne škoduje, menda zato, ker so se v Ameriki na-nje privadile. Sicer pa so trsi različni, kakor naši domači, so beli in rdeči in vrh tega še taki, kateri ne dadó dobrega grozdja, temuč se morajo požlahniti. Takšen trs je riparia, ki slovi za najbolj stanovitnega. So pa tudi trsi, ki dajejo vino, ne da bi jih trebalo še le požlahniti, na primer: trs York-Madeira, Clintor, Otelo, Jaguez itd. Vino je rdeče ali črno, ima s početka okus, kakor vino iz znane trte Izabele, po pretakanju pa se zboljša in je prav pitno. Na Dunaji smo letos, ko smo zborovali zastran ravnanja proti trtni uši, poskušali rdeče vino iz ameriške trte Jaguez, 5 ali 6 let staro in vsem je dopadlo.

Pri tem posvetovanju se je tudi sklenilo, prositi vlado, da naj ona skrbi za take velike trsnice, iz katerih bi vinorejci dobivali ameriške trte ali vsaj šibe zastonj ali po nizki ceni. Kajti se le v krajih, kjer je že trtna uš, naj

še sadé taki trsi ali tudi tam, kjer se dozdaš še ni našla trtna uš, moramo se pripravljati na njeni prihod. Vsak vinogradnik naj vsaj nekaj ameriških trsov zasadi, da bo v slučaju, ko se bliža trtna uš, že imel trse, iz katerih bo jemal rozgye za novo zasajenje.

Na Stajerskem ima vinorejska šola v Mariboru ameriško trsnico, pri Slovenski Bistrici napravili so si tudi tako trsnico, na Bizeljskem je že precej ameriških trsov zasajenih. Za Kranjsko je vlada letos napravila trsnico pri Kostanjevici in uložiti dala 38.000 trsov, toda skoraj samo riparie, ki se mora požlahnjevati, kar bo težavno za vinogradnike tem bolj, ker se tak požlahnjen trs ne sme pogrobiti. V Ormužu ima g. dr. Geršak vinograd zasajen s trto York-Madeira, ki je po izreku profesorja Roeslerja obstoječa proti trtni uši in ki daje brez cepljenja rdeče, še dovolj okusno vino. Le cena za šibe (4 do 5 gld. za 100) zdi se nam previsoka. Ker v Ormužu še ni trtne uši, smejo se šibe razpošiljati na vse kraje, vkoreninjeni trsi pa se ne smejo nikamor pošiljati.

(Konec prih.)

Avstrijski romarji pa njih bandero.

Sredi visocih Pirenej moli na skali masabjelski, pod katero se vije potok Gave, proti nebu visok zvonik nove cerkve Matere božje. Spodej pa se razprostira snažno mestice Lourdes ali kakor se izgovarja, Lurd. Skala ima tri duplje, eno vrhu druge. V srednji se je l. 1858 malemu dekletu Bernardiki prikazovala Mati božja in sedaj, ko še ni 30 let preteklo, stoji že krasna cerkev na uni skali, njo so romarji, če smemo tako reči, na svojih rokah tje prinesli, kajti postavili so jo iz samih milih darov in sedaj nameravajo še na koncu spodnjo dupljo, kjer izvira čudodelna voda, prestvariti v cerkev sv. rožnega venca ter jo zvezati z gornjo, to pa, ker bi iz nje pod veličastnim stebrovjem naredili pota v gornjo cerkev.

Taka zgradba bode pač veliko denarja stala, bode pa za to tudi velikanska, da še take ni na krščanskem svetu. Dolgo ne bo, pa bo gotova iz golih milih darov, katerih pride den na den obilo iz vseh krajev. Uže sedaj je sila veliko kinča v cerkvi. Tu vidi človek podobe, darila, plošče, ki mu povedó v zlatih črkah, čemu da so v cerkvi — zahvala za zdravje, za poboljšanje... Ob stenah, na stebrih je sto in sto bander, na njih pa podobe, grbi, napisi — vsi priča, kako da raste v raznih krajih in raznih narodih ljubezen do Marije Device.

V Lurško cerkev pa niso prišli ti spominjki vsled ljutih bojov in krvavih vojsk, marveč znamenja so verne ljubezni pobožnih kristijanov do Matere božje. Tvoje oko zagleda tam bander iz Francije, Belgije, Holandije, Nemčije, Italije, Anglije, Španije, iz Amerike, pogreša pa ga iz Avstrije, kajti to, ki so ga Madjari tje poslali, zastopa samo nje. Ne spodobi pa se, da izostane Avstrija, saj ima Marijo v posebno varuhinjo in lahko se prav njej zahvali za marsikatero zmago.

Iz tega namena pa čejo romarji iz naše ljube Avstrije nesti tje lepo bandero ter ga položiti pred noge M. D. v imenu vseh narodov, da bode vidno znamenje njih ljubezni do Matere božje. To se izgodi sicer pozno, naj bo pa za to tem lepše, tem dražje darilo, ki ji ga prinesó. Ono bode znamenje v pozna leta, da še v Avstriji ni manjkalo taci, ki niso pred molikom svetom upogibovali kolena ter so svojo vero očitno izpoznavali, da si ste nevera in mlačnost marsikje že gospodinjali.

Bandero bode 4 metre dolgo in 2½ metra široko, iz belega in rdečega damasta. Na beli strani bode velik križ, na sredi križa pa podoba M. D. čistega spočetja in na drugih delih križa bodo pa podobe 18 svetnikov, prav tistih, katere imajo poedine dežele za svoje patrone. Na zgornjem in spodnjem robu je napis: „Kraljica sv. rožnega venca prosi za nas!“ Druga, rdeča stran bandera ima na sredi ime Marije v zlatih črkah, na vrhu zlato krono in ob robu lovorjev venec. Tega opleta beli trak z imeni vseh avstrijskih dežel. Na zgornjem, belem robu stoji: „Vsi sv. deželski varuhi“ in okoli imena Marije še stojé besede: „prosite za našo cesarsko rodbino in deželo avstrijsko!“

Na oglih so podobe štirih varuhov cesarske hiše, namreč sv. Frančiška, sv. Elizabete sv. Rudolfa in sv. Štefana. Za podobe sta načrte izdelala dva sloveča učitelja Dunajske akademije, delo bodo pa izvršile v svili, zlatu in srebru č. sestre „Ubogega deteta Jezusa“ v Gornjem Döblingu pri Beču. Sestre so znane za mojstrinje v enacij rečeh in da še zvršé to delo do časa, ko odrinejo romarji v Lurd, sedé od ranega jutra do poznega večera pri trudnem delu. Lahko si toraj mislimo, da bodo č.

sestre marsikatero sveto misel. občutek, vzdihljaj uplele v to darilo pobožnih avstrijskih prebivalcev.

Delo bode z začetkom meseca avgusta gotovo in videti bo nekaj dni na Dunaju. Stroške za to je bilo pač v prvi vrsti romarjem treba spraviti v kup, toda ker ima bandero biti darilo cele Avstrije, ponudila se je bila tudi drugim priložnost vdeležiti se tega darú ki bode poslej leta in leta v Lurški cerkvi Naše ljube Gospé znamenje pobožnosti do nje v srcih avstrijskih kat. prebivalcev.

Gospodarske stvari.

Nov nagib za vzrejo plemenjakov.

Dobiček, ki dohaja vzrejevalcem plemenjakov, se lahko razpozna, kajti celo lahko jih prodajo državi. K temu pa pride še sedaj to, da se določuje pri dirkah v Gradeu, naj so spomladi in jeseni ondi posebne dirke za konje, ki so jih na Štirimskem izredili. Pri teh dirkah so posebno bogata darila. Domačim vzrejevalcem, ki ne marajo vzdeležiti se splošnih direk, mogoče je po takem vdeležiti se direk za avstro-ogerske konje, potem pa še za štirske žrebce in kobile.

Ni tudi to, da se prezré, ker obstoji sedaj v Gradeu stalno dirišče, katero je Graško društvo za dirke s težkim denarjem napravilo. Tako je vožnja pri dirkah veliko ležja, potem pa tudi, ker je sedaj pripravljanje, vpeljevanje in uvajanje konj veliko ležje, kajti dirišče je celo leto odprto za to. Kdor pa nima prilike med letom priti na dirišče, par dni pred dirko naj pride in si konja lepo vredí — nekaj, kar je že veliko vredno za dirko samo.

Ako se vporabljaajo žrebci v redu ali že taki, ki so enaki državnim ali pa državni, mogoče je vzrediti si konjev dircev, ki imajo sedaj že visoko ceno, potem pa jih poskusiti na Graškem diršču. Taki dirci pridejo lahko — vze mimo le najnižjo ceno — na 800 do 1200 gld. in dajo tedaj vzrejevalcem gotovo lep dobiček, ki dosega blizu ceno, katara se dobi za nje, ako jih prevzame država.

Imamo dva vira, na katerih se konji dobro prodajo in oba sta za vzrejevalce imenitna, samo imeti jim je treba dobro kobilo, ki je dovolj živa ter ima dober hod, kajti ako tega ni, nič ne pomaga najboljši žrebec. Žrebeta moraš pa tudi poprek hoji in trpežu privaditi, ne pa jih le rediti doma v hlevu. Dirci se ne povrgó, ampak moraš jih za to, kar ti naj postanejo, vzrediti.

Brez mozga v kostéh, brez jekla v mušicah, brez izdatne sape in brez srčnosti ni dirca, da je za kaj. Pri žrebcih in kobilah, ki ne pokažejo na diršču potrebne hitrosti, ni še nič

izgubljeno, ako si jih sicer v redu vzredil, kajti mogoče, da še imajo veliko vrednosti za vzrejo.

Upamo torej, da se bodo naši vzrejevalci konj posluževali teh dobičkov, kjer koli se bode dalo, nikar pa zmerom še roke križem držali. Dendenes treba ti je tam seči po dobičku, kjer se ti pokaže in tu pokazuje se ti ga obilo in to še brez posebnega truda. Stari lengaj mora pa se vé, da dobiti slovo.

Nikar se naj ne pozabi, da ne stane slabo vzrejen konj veliko manj, kakor pa tak, ki si ga po dobrih načelih si vzredil. Zrak, snaga in prosto gibanje so reči, ki niso drage, toda dajo najlepši dobiček — dobiček v pisanih stotakih.

Sejmovi. Dne 2. avgusta v Gomilici, pri sv. Lenartu v slov. gor., pri sv. Martinu pri Vurberku in v Velenju. Dne 4. avgusta pri Šentilju, na sv. Gorah in v Lučanah. Dne 5. avgusta na Ptuju, v Radgoni, v Loki, v Lembergu. Dne 6. avgusta v Kaniži pri Ptuju, pri M. Snežni, Novi cerkvi in na Ptuju. Dne 7. avgusta na Ptuju.

Dopisi.

Iz Slatine. (Volilni shod, dne 25. julija) Katoliško politično društvo na Slatini je dne 25. t. m. sklicalo volilni shod in povabilo č. g. kanonika dr. Gregoreca. Točno ob 4. uri popoldne odpre zborovanje predsednik č. g. J. Dekort; — navzočih je bilo kakih 200 mož, med njimi gospodje iz Ptuja in Celja. Priporočivši jim rajnega č. g. Božidara Raiča na hvaležen spomin omenja važnost razpisanih volitev, kder velja, da Slovenci izvolijo Božidar Raiču vrednega naslednika v državnem zboru. Zatem da besedo č. g. kanoniku dr. Gregorecu. Ta razlaga v daljšem govoru dolžnosti poslanca izvoljenega od slovenskih kmetov v državni zbor. Dolžnosti so trojne, prve z ozirom na kmetski stan, druge na slovensko narodnost, tretje na avstrijsko cesarstvo, vse pa v smislu gesla: vse za vero, dom, cesarja!

O kmetskem stanu in o dolžnostih z ozirom na njega govoriti je najpoprej. Kajti kmetski stan je najštevilnejši, podlaga celega državi. Iz njega crpijo vsi drugi stanovi novih močij. Iz njega obnavljajo se vsi; mešniški stan dobiva novih duhovnov, skoraj samo le s kmetov in slovenski narod je še z večinoma le kmet. Zato ima sveto dolžnost vsak domoljub, osobito poslanec kmetski, potegovati se za obstanek in blaginjo kmetskega stanu. To je potrebno zlasti sedaj, ko na naše kmete pritiskajo nemilo uzroki, kakoršni so kmetski stan v Italiji, Irskem, Angleškem uničili. Kapital razsaja, kakor reka, katerej so jezove potrgali. Kmetje so vsled tega zadolženi, samo naši imajo 2000 milijonov goldinarjev vknjiženih, 100 milijonov

morajo vsako leto za obresti skupiti, na Ogerskem pa je od leta 1870—1880 izginilo 498.000 kmetij, zvečinoma so prešle v židovske roke.

Zatem navaja govornik več uzrokov zadolženju in ob enem pomočkov jim v okom prihajati. Uzroki so: previsoke dače in priklade, pristojbine — borzijanec plača od 5000 fl. le 5 kr., kmet za kupljeno posestvo od 3000 fl. pa 137 fl. 50 kr. desetka — razne nove potrebe za šole, sol, obleko, prepričli dohodki, prevelike dote, napačno dedno pravo, razkosavanje gruntov in dolgovi.

Kot glavni pomoček, da se kmetski stan pogina reši, bili bi „kmetski domi“, kakoršni so v Ameriki, to pa našim razmeram priredjeni po načinu, ki ga je v letopisu Maticice slovenske bil lani g. dr. Vošnjak toliko spretno razjasnil. Konservativni naš minister grof Falkenhayn dela priprave. Če se posrečijo pri nas „kmetski domi“, so v 30—40 letih kmetje dolgov rešeni in nadalejšnje zadolženje zabranjeno!

Slovenci štajerski še zmiraj pogrešamo djansko veljavo člena XIX. osnovnih državljan-skih pravic. Naš poslanec ima, kakor B. Raič, trdno in odločno prizadevati si, da obvelja enakopravnost slovensčina v uradih, šolah in javnem življenju. Tirjati ima toraj, da so vsi uradniki, učitelji, profesorji, ravnatelji na Slovenskem popolnem večji slovensčine v besedi in pisavi, ljudske šole morajo biti slovenske, nemški se ondi naj uči le s pomočjo slovensčine, učiteljišče v Mariboru ima biti slovensko, na gimnazijah naših treba je za prve 4 letnike slovenskih paralelk, na vseučilišču v Gradcu pa pravne stolice, vse, kakor je uže naš Raič zahteval, zlasti treba delati na to, da se deželni šolski svet v smislu narodne enakopravnosti preustroji, šolski nadzorniki, Slovincem očitno nasprotni, pa z boljšimi namestijo itd.

Avstrijsko cesarstvo mora naš poslanec smatrati kot zavetje in zjedinišče vseh naših narodov, kder uživa vsak svoje pravice. Upi-rati se mu je toraj vsakej sili, katero bi eden narod drugemu hotel delati, nobeden ne sme biti drugemu jerob, vsi so enakopravni. Zlasti se ima upirati tistim, ki čez meje na Praj-zovsko škilijo in zahtevajo ožje, zlasti colnin-ske zveze z Nemčijo; ta bila bi grob našej ne-zavisnosti. Volilnih redov treba popraviti, do-movinsko postavo prenarediti, občinam dati pravo ugovarjati ženitbam nemaničev itd. itd.

Zbrani so besede govornikove pazno po-slušali in pogosto z živio-klici odobravali.

Preč. g. nadžupnik in dekan Fröhlih pred-lagajo zatem, naj bi se č. g. kanonik dr. Lav. Gregorec proglasil za kandidata in izvolil v naslednika B. Raiču. Burno živio-klicanje po-zdravi ta predlog, kandidatura se jednoglasno sprejme. Kandidat se zahvali za veliko čast in pristavi, da bode, ako izvoljen, na Dunaji

tako zvesto in odločno zagovarjal pravice Slovencev, kakor je to storil kot 10letni urednik „Slov. Gospodarja“.

Predsednik prebere od sv. Lenarta v Slov. goricah došli telegram: „Slovenski volilci Št. Lenartskega okraja smo z Vami ter klicemo navdušeno: živio naš državni poslanec dr. Gregorec“, priporoča enoglasno volitev, da bode poslanec zatem ležje in pogumnejše postopati mogel in s trikratnim živio-klicanjem na svitlega cesarja zborovanje sklene.

Iz Maribora. (Vojaška zahvala.) Dne 23. julija večer imel je naš peški polk št. 47 nočno vajo in prenočišče pri sv. Lenartu v slovenskih goricah. Odhod iz Maribora je bil zadovoljo prevelike vročine še le ob štirih popoldne; ob 1/2 6. uri prikorakamo v strašnem prahu in obloženi s težko vojskino opravo, k sv. Marjetji na Pesnici. Tamkaj smo imeli pol ure počitek in 4. bataljon je tukaj ostal na travniku pod milim nebom. Drugi in tretji bataljon pa se je pomikal proti sv. Lenartu; ob pol deveti uri prisopihamo utrudeni v trg, z glasnim sviranjem naše polkovske godbe. Množina ljudi nas je z veseljem pričakovala; ko pridemo na prostor prenočišča pod prostim nebom in odložimo svoje orožje in opravo od sebe, svirala je še naša godba v trgu, da je bilo veselje; za nas pa je bila že pripravljena sladka vinska kapljica od blagódnih tržanov Št. Lenartskih. Čez 400 mož si je okrepčalo svoje trudne ude in pogasilo skoraj nepremagljivo žejo s to zlahtno kapljico. Hvala milosrčnim Št. Lenarčanom za prijazen sprejem in za blago darilo. Redko se najdejo tako prijazni in radodarni ljudje za nas vojake. Še enkrat hvala jim! Bog jim naj stoterno povrne!

Iz Drvanja v Slov. goricah. (Volitva občinskega starešinstva). Čudili se bote dragi slov. prijatelji, da o nas nič več ne čitate. Hočem pa še sedaj v kratkih besedah naše žalostno stanje zadnjih let naznaniti. Slaba letina, večkratna toča, hudi požari in sovražno postopanje nas je občutljivo zadelo, da so nas po nesrečah naši najzvestejši prijatelji zapustili ter se drugi ljudje na škodo in sramoto k nam pritepli. Da nam je letos slana in toča blizo vse pokončala, to nezgoda bi še potrpežljivo prestali, toda najhujše zlo je, da si domači med seboj grenke ure delajo. Pa hvala Bogu, da je pretekla triletna doba zadnjega županovanja, katerega se je naveličala cela občina razen nemčurjev. Osobito je namreč to velika nesreča za naš kraj, da se je naselil pri nas nek preobilo olikani Nemec Taks iz Gradca. Ali po teh činih, po katerih se je on tukaj odlikoval, se nikakor ne znači njegova izobraženost: 1. Iz izgledno obdelovane zemlje je vse zlahtno drevje izruval, katero je naš blagi gospod Čolnik sadil, 2. je neštevilno

vinskih trt z goricami vred po mongolsko pokončal; 3. prepoveduje vsa pota in vse steze, še celó čez 100 let staro, po katerej so ljudje zmiraj hodili, jim brani rabiti; 4. zadržanje proti ljudem je takovrstno, kakor bi bili njegovi sužnji, in kdor ni njegovega mnenja, proti temu goji sovraštvo. In glejte! takemu človeku je pomagal naš dozdajni občinski zastop; njemu je proti poštenim domačim občanom pri vseh rečih vstregel, še celo občinsko stezo mu je prodal, o vsaki priložnosti se je temu odkrival, posebno kedar je Taks mizo pogrnil. Nekatere po sili pridobljene denarje za strojni del občine je hotel župan za stavbo porabiti. Zdaj je konec tega uradovanja. Zadnja volitva občinskega starešinstva se je trikrat vršila, ker so nemčuri hoteli zvijačo rabiti, da bi le Slovenci bili ob moč djani; tretjokrat še je moral mirne odbornike priti žandar strahovat, sramota! Vsi slabi pomočki nekaterih volilcev niso nič koristili. — izvoljeni so večidel sami narodni odborniki, sosebo se pa o narodnosti župana in nja dveh svetovalcev ne motimo; ti so: Zadravec Fr., župan, Ješovnik Tomaž in Perko France svetovalec; Rajšp Val. in Jož., Zupe Anton, Bračič Anton, Kocbek Pet., Ploj Len., in Jagrič Jurij odborniki. Kaj bo nevskušeni Vraz Jak pokazal, to bomo videli. Z veseljem moramo omeniti, da se je s tem županstvom tudi slovensko uradovanje pričelo; dokaz, da se vsi zvesto za narodne pravice in blagi materini jezik potegujejo. Upamo, da jih tudi bodočnost ne bo od njihovih potov odvrnila.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Minister zunanjih zadev, grof Kalnoky, bil je uni teden šel h knezu Bismarku v Kissingen in ugiblje se, čemu da je kje to storil ali pa se je že ugenilo? Mi menimo, da ne, toliko pa je gotovo, da se ministra nista sešla samo za to, da bi si iz rok dala. — Kakor po drugih mestih, sedé tudi na Dunaju v mestnem zboru močje, ki so čez mero liberalni, sicer pa brez zdravih načel, in stojé si torej prav pogosto z večino mestnih prebivalcev navskriž. Tako ravno sedaj, ko jim hodi za to, ali se naj izrečejo za necega Pfisterja, ali pa za njegovega nasprotnika, juda Meyerja. Zbor jo je kar z judom potegnil prebivalci pa stojé v veliki večini za Pfisterjem. Kakor pa mi sodimo, ni zboru cela stvar nič skrbela ter je le-ta brez potrebe svoje roke va-njo vteknil. — Grof Schönborn, brat nadškofa v Pragi in c. kr. namestnik v Brnu, dobil je komandirski križ Franc-Jozefovega reda in bodo si ga kakor smo že rekli, Čehi še v tretje v Og. Gradišču izvolili za poslanca. Grof je trdo katoliškega mišljenja. — Da minister Taaffe nekaj plete in da ni samo na kosilo prišel h knezom Lich-

tensteinskim v Hollenecku, ugame se lahko, toda kaj je, to se reče težko. Ko bi ne bil z njim minister Dunajewski, rekli bi, da hoče kneza Lichtensteinska in z njima nemške konservativce ločiti od ostale desnice v drž. zboru ter si narediti neko srednjo stranko. Dunajewski pa je Poljak in človek si težko misli, da bi hotel takemu otroku biti za botra. — Korošci imajo letos čez navado veliko požarov, to jih pa nagiba, da si snujó požarne brambe. To je vse prav a slov. občine naj bi pazile, da si osnujó slovenske in sicer s slov. poveljevanjem. Ako ne storé tega, bodó imele v požarnih brambah le eno društvo več, da jim ljudi ponemčuje in navaja na oštarije. — Dr. Andrej Čebašek, korar stolne cerkve v Ljubljani, postal je pravi hišni prelat sv. Očeta v Rimu. To je imenitno počesčenje g. korarja pa tudi cele škofije. — Čehov ne bode letos v Ljubljano, to pa zato, ker se je bati kolere. Ako Bog dá, pridejo pa drugo leto. — V Gorici imajo na kmetijski šoli novo amerikkansko sušilnico za sadje na poskušnjo. Da se stori kaj na sadjerejski šoli v Mariboru gledé tacega sušenja, ne vemo ničesar, vsekako bilo bi to umestno. — V Št. Andražu na Goriškem vidi se že črno grozdje. — Prosta luka se v Trstu odpravi, ako dovoli v to drž. zbor. — Kolera pa brž raste, širi se sedaj po okolici in je v Riemanjih jih umrlo že več, posebno železniških delavcev. — V Pulji se bojé, da tamošnja irredenta (Bog jo prenesi) nekaj namerava zoper c. kr. mornarstvo. Pravi se, da so našli na neki ladji več bomb in tudi dinamita. — V Bosni in Hercegovini nastavlja se čedalje več ljudskih učiteljev, plače so jim blizu, kakor pri nas, treba je znanja dež. jezika, to je srbsčine. — Madjari težko prebavljajo zaušnice, ki so jih dobili zavoljo svoje mržnje proti skupni armadi a Tisza, ki je je veliko, če ne najbolj kriv, ne misli še dati slová ter se drži ministerskega stola, kakor klošč kože.

Vnanje države. Prave vojske sedaj ni nikjer, toda napeto je v večih državah. Tako so se v Sofiji in Plovdivu, glavnih mestih Vshodnje Rumelije, spočeli novi nemiri. Kaj pa ti hočejo, ni znano. — Bolgarsko „sobranje“ (drž. zbor) je dovršilo svoje delovanje in je knez Aleksander z njim imel srečo, kajti vse mu je dovolilo. — Tudi srbska skupščina v Nišu je s svojim delom gotova, vsaj za leto 1885 ter je rešila vladi popolno vse predloge gledé zadnje, nesrečne vojske. Ali zato je bilo treba zavreči več volitev — tistih poslancev, ki bi bili zoper nje. To ni bilo lepo, toda vladi je pomagalo. — Rusi bi rajši dnes, kakor jutri zasedli Bolgarsko ter pognali kneza Aleksandra nazaj na Nemško, toda jabelko jim je sedaj še prekisló, kajti zoper to bi se ugovarjalo od nemške in avstrijske vlade. Dogovor Rusov in Angličanov gledé afganskih mej se

že vleče več, kakor leta dni in ne more priti do konca. Krivi tega so po mislih Angličanov Rusi, po mislih Rusov pa Angličani. Kdor pa sodi stvari trezno, zadene pravo, če reče, da so oboji tega krivi, kajti ni ne prvim ne zadnjim prav za to, da pride prepir do konca. — Po Nemčiji diha kat. cerkev sedaj ležje in kat. ljudstvo je veselo, da ima sedaj redno službo božjo in svoje duhovnike. Zato pa peče tembolj protestantovske napetneže ter si snujó sedaj po večih mestih društva, da ščujó zoper kat. cerkev. Seveda, ako pri njih neha sovražstvo do kat. cerkve, neha jim že tudi protestantovstvo samo. — V Amsterdamu so bile v nedeljo in ponedeljek velike rabuke, ker se ni bila neka ljudska veselica dovolila. Vojaki so morali med ljudstvo in doslej je že 14 ljudi mrtvih, 76 ranjenih. Tak je sad večnega hujskanja. — Gladstone, angleški minister je odstopil, a lord Salisbury še ni nastopil, kajti ni še našel mož, ki bi prevzeli kako ministerstvo, posebno Hartington se brani odločno, brez njega pa se ne obdrži Salisbury dolgo na krmilu. — Francoski republikli se godi, kakor tatu, ki si je zmerom v strahu, da mu kdo ne unese blaga, ki si ga je nakradel. Izgnali so odličniše prince, a ni jim še dosti na tem, sedaj si snujó posebno društvo, ki bode po vseh mestih imelo podružnice, v ta namen, da dela na vtrjenje republike. No, tudi to društvo jim je ne bo utrdilo, dokler se ne povrnejo nazaj k živi kat. veri. — Portugalski kralj Dom Luiz je šel na potovanje, najprej na Angleško, potem pa na Nemško, še tudi na Dunaj pride, francoskih in španjskih mej pa se ne dotakne. — Kralj Umberto je izročil za družine, v katerih so imeli kolero, v Benetkah 40.000, v ostalih krajih pa 100.000 lir. To je sicer lepo, toda treba bi bilo, da bi se izdatniše skrbelo za to, da se kolera ne razširi. Nesnaga in ubožstvo ste je najbolj krivi, a stori se za-nji le malo.

Za poduk in kratek čas.

Romarska cerkev na otoku Blejskega jezera.

Domačini so v jelšinjú za vinograd vejniki delali, jaz sem jim pa pomagal po svoji navadi, to je, poslušal sem njihove pogovore, ki so se sukali okoli božjih potov.

Z vso dušo sem hrepnel v Šmarje k sv. Roku, v Ruše skoz temne Pohorske gozde, in pa k Materi božji v Puščavi. Dekla Mica je že bila tam in je pravila da „teče okoli in okoli cerkve voda“. Jaz sem pa ugovarjal, da bi se morala cerkev vendar pogrezniti, ko bi na vodi stala in da bi ljudje tudi va-njo zahajati ne mogli. Mica se je pa smejala in je trdila, da je tako, razložiti pa ni zamogla, kako da je.

Rad bi bil šel tisto čudo gledat, ko bi zdrava očetova pamet mojega hrepenenja ne bila ustavljala. Posebno je moja gorečnost pomiril spomin onih žuljev, ki sem jih dobil, ko sem šel na dve uri oddaljeno Brinjevo goro. Pravilo se mi je tudi, da morajo romarji prenočevati pod milim nebom, če tudi hudo dežuje. Vode pa v škornju svoje žive dni nisem trpel.

Še živeje je pa unemalo mojo mlado domišljijo pripovedovanje o božji poti na svete Višarje. Nekateri romarji so hodili blizo tako-le: Skoz Savinjsko dolino so prišli k Mariji Zvezdi v Novi štifti, kjer so pastirovali slavni gospod župnik Pevec, nekdanji kaplan konjiški. Bili so s svojo gorečo zgovornostjo obraz konjiški nadžupniji v duhu Kristusovem ponovili. Po tem so šli romarji črez Črničev v Kamnik in Kranjsko mesto pa v Radolico k Materi božji na Blejskem jezeru, in od tod mimo Kranjske gore na sv. Višarje. Najbolje me je zanimala na celem dolgem potu cerkev Matere božje, ki stoji v sredi silno globokega Blejskega jezera, kamor se vozijo romarji na ladjah — ter so vedno v silni nevarnosti. Že večkrat se je po trditvi naše Katre, katera ladija zajela — in popotniki so vsi v globokih valovih na večno izginili.

Minilo je od one dobe več ko 30 let, in sedaj stanujem na obrežju prelepega Blejskega jezera, in vsako jutro me krepki naš France na lehkem čolnu prek jezera k otoku prevaža, da opravljam tam presveto, nekrvavo daritev — Bogu v čast, živim in mrtvim pa v pomoč in spravo.

Površina jezera meri blizo toliko, kolikor štiri dobre kmetije skupaj. Po obrežju njegovem so napravili v zadnjih letih lepo vozno cesto, kraj nje so pa nasadili senčnatih orehov. Na obrežju se vzdiguje kakih dvajsti gosposkih poletnih hiš z zelenimi logi in pa troje vesi. Na severni strani jezera kipi proti nebu strma pečina in na njej se vzdiguje ponosno nekdanji grad knezo-škofov iz Briksena na Tirolskem. Cesar Henrik svetil jim ga je bil pred blizo 800 leti podaril. (Konec prih.)

Smešnica 30. Janez Skopec hodil je pogosto v mesto, ker se je pravdal s sosedom za voljo nekaj pedi zemlje. Da bi pa povrh morda nesrečne tožbe še kje čevljev ne razdril, nosil jih je vedno na rami. Neko pot pa se ob kamen spodbije, da mu je palec okrvavel. „Pač dobro“, deje si sam sebi, da nisem bil obut, „če uže palec krvavi, kaj bi pa bil čevljev dejal.“ Špitaličan.

Razne stvari.

(Volitev poslanca v drž. zbor.) Z ozirom na volitev poslanca za dež. in drž. zbor v Ptujski volilni skupini bodo volilni shodi

dne 1. avg. pri sv. Trojici v sl. gor., popoldne pri g. Peklarju, dne 8. avg. v Ormožu, dne 22. avg. pa na Ptuj. Vlč. g. dr. Lav. Gregorec kandiduje za poslanca in bode torej na vse te shode prišel. Na prvi volilni shod pri sv. Trojici spremlja ga tudi dež. poslanec za Mariborsko skupino g. dr. Fr. Radaž ter bode poročal o svojem delovanju v dež. zboru.

(Blago darilo.) Gospod Alojzij Balant, trgovec v Oplotnici, je za stavljenje nove župnijske cerkve v Čadramu blagodušno 100 gld. podaril. Za veliko župnijo je cerkev sedaj v resnici premala in bilo bi želeti, da bi našla več tako blagih darilcev.

(Imenovanje.) Prof. na učiteljsišču v Mariboru, g. Al. Mell pride za ravnatelja na Dunaj v zavod za slepe. Mož mora imeti ali dobro glavo ali pa močno podporo, da tako hitro napreduje in to še v tako različnih strokah. — Nadučitelj na drugi deški šoli v Mariboru postane dose-danji učitelj g. Fr. Pfeifer. V učiteljskih kro-gih so zadovoljni s tem imenovanjem.

(Nižja gimnazija na Ptuj.) Uže 17. leto teče s prva realni, sedaj nižji gimna-ziji na Ptuj in kakor kaže letošnje število učencev, 118 na koncu leta, pridobiva si čedalje več tal med prebivalci. Spričevalo z odliko je dobilo 12, s prvim redom 76. z drugim 17 in s tretjim 7 učencev. V izveštju se nahaja lepa razprava konjiškega rojaka, prof. Fr. Železingerja o rokopisih Tacitovih. Kakor na drugih gimnazijah, tako tudi na tej ne diši Nemcem učiti se slov. jezika, kajti iz vseh štirih let se ga je učilo samo 14 nemških učencev. No bodi jim!

(Slovstvo.) Naš rojak, gosp. dr. Karol Glaser, učeni jezikoslovec, in o. kr. profesor v Trstu izdal je novo (nemško) knjigo: „Paravatičeva možitev“ Prevel jo je izvirno iz indijskega jezika. Knjižica je še posebno za to zanimiva, ker nas seznanja z domišljijo starih Indov.

(Lažnjiv telegram.) V Ljubljano je bil nekdo brzojavil da se je društvo „Edinost“ v Središču odločilo za poslanstvo g. ces. svetovalca Jermana. Kakor mi izvemo, ni bilo na tem niti betve resnice, kajti „Edinost“ ni politično društvo in se torej ne meša v volitve.

(Prazen strah.) V Celju se je v soboto raznesla novica, da je nek kovač v Št. Pavlu v Savinjski dolini za kolero umrl. Vsled tega velik strah, na srečo pa je bil tokrat le prazen, kajti kovač je umrl, ker so se mu črevesa zamotala. To pa se ne izgodi redko.

(Nesreča.) Pri Ljutomeru je kmečki fant utonil v Šavnici. Bil je gnal konjev kopat a prišel je z njima pregloboko v vodo ter je voda njega in enega konja odnesla, drugi konj pa se je še o pravem času odtrgal in se tako rešil.

(Hmeljarstvo.) Une dni so bili našega hmelja poslali na Nemško Norimberk in sedaj se sliši, da so ga tam vzeli cent po 175 mark ali za 105 goldinarjev. Ni še to veliko, pa nekaj je že.

(Neprevidnost.) V Veliki Loki na Kranjskem so zadnji ponedeljek necemu mesarju ukradli mošnjo, v kateri je bilo 775 gld. Mož je bil šel na škedenj spat, ne da bi bil poprej mošnjo na varnem kraju odložil.

(Surova mladež.) Trije fantje so na Ljubnem tovariša, ki se je bil od njih ločil, pričakali za cesto ter sta ga dva prijela, tretji pa mu je rezal globoke rane v lice in v vrat. Rane so bojda sila nevarne za življenje fanta.

(Šulvereinska omika.) Podučitelj na šulvereinski šoli v Sevnici, g. Avgust Ajstrij ima to slabost, da še po noči ne more spati. Zato pa se pomika v nočeh rad od krčme do krčme. Za tovariša ima pri tem včasih necega Plenka, domačega učitelja na neki kranjski graščini ter želez. uradnika Gust. Ruberja. V noči od sobote do nedelje je ta nemška trojad bila tolik nemir napravila po trgu, da so dva izmed njih djali v zapor. S tacim učiteljem pač ne bode dr. Ausserer svoji šulvereinski šoli pomogel na noge.

(Lekarna Piccoli.) Denešnji številki „Sl. G.“ priložen je nov cenik lekarne Piccoli, „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajske ulice ter jo ob enem priporočamo našim bralcem.

(Iz kopališč.) Doslej je bilo na Slatini uže 149 gostov; to ni ravno veliko, kajti odslej že pojema obiskovanje. Okoli sv. Ane je število gostov najvišje, potem pa se po navadi naglo krči.

(Nesreča.) V Št. Pavlu v Sav. dolini je č. g. Karol Hribovšek, spirituval v bogoslovju v Mariboru, nesrečno padel iz voza in se je precej oškodoval. Konji so se bili splašili ter so voz prevrgli s ceste doli v graben. Kakor se sliši, pa hvala Bogu, gospodu ne gre za življenje, in je upanje, da ostane brez hujih nasledkov.

(Nov sovražnik kmetijstva.) V Breškem okraju so prišli novemu sovražniku za kmetijstvo na sled — koruzni uši. Ona se zajé v korenine koruze in je mala živalica, a nje nasledki vidijo se le preočitno, kajti koruza taka nima cvetja ne strža in nihče ne ve zdravila zoper njo. Drugod imajo jo že delj časa, na Štorskem pa so jo prvikrat videli leta 1877 na Lipniškem polju, a sedaj okužuje že tudi slov. polje.

(Duhovske spremembe.) Č. g. France Šalomon, doslej II. kaplan v Hočah, pride za provizorja k sv. Jakobu v Slov. goricah; v Hoče pa je vmeščen novomašnik č. gosp. Ivan Zdravec.

Loterijne številke:

V Gradcu 24. julija 1886: 87, 40, 7, 70, 67
Na Dunaju " " " 90, 13, 34, 60, 24
Prihodnje srečkanje 31. julija 1886

Poslano.

Marija Gril, ki tukaj na trgu že 20 let sočivje prodaja, bila je zaročena z nekim poštenim človekom, kateri je bil na rotovžu za pisarja. Sedaj je že 14 let vdova. In jaz mislim, ona ima iste pravice, kakor bi bila mestjanka, ker je že dolgo tukaj. V soboto 24. julija videl sem pa čuden prizor, namreč: Imela je marulice na prodaj, ki jih dobi iz Italije, bile so iste, kakor drugih kupčevalcev. Pride pa stražnik k njej, jih izbere nekaj iz košare in jih vzame, potem pa jo ženeta dva stražnika na rotovž. Preveč se mi je zdelo, kar so počenjali s poštno žensko, akopprav je po rodu Kranjica. Ljudje so va-njo zijali, kakor da bi bila kaj ukradla, kar ji je veliko sramoto povzročilo.

Ako še marulice niso bile prav zrele, dobro, da so jih ji vzeli, kakor se godéva to pri drugih, Toda čemu so jo na rotovž gnali? Tega se vendar niso bali, da bi jim ubežala, saj jo poznajo in biva že nad 20 let v Mariboru, zavoljo par marulic ne bila bi mesta zapustila.

Nepristan gledalec.

Spričevalo.

Leta 1861 je g. Franc Gašparič, klepar iz Maribora na Štorskem, tukajšnji zvonik na novo priredil ter ga prekril. Izvršil pa je to delo tako dobro, da smo mu radi tistokrat v Mariborskih in Graških novinah svoje priznanje izrekli.

Dnes, čez 20 let pa smo streho na zvoniku sopet preiskali ter smo našli, da je še v istem dobrem stanu, kakor pri prekritju. Cinkove plošče so se nam bile na nedoločilnem mestu oštele, češ, da ne bodo držale, toda sedaj se je tukaj pa nasprotno pokazalo in še celo na mazek je svojo lepo cinkovo-sivo barvo obdržal.

Čutimo torej prijetno dolžnost, naj mu svoje polno priznanje in pohvalo izrečemo, kolikor se tiče nas. Izlasti čutimo potrebo, da gospoda Franca Gašpariča, kleparja v Mariboru, č. duhovščini in cerkv. predstojništvom gledé na to prav priporočimo, kajti njegova dela so trdna in trpežna ter je tudi gradivo, ki ga pri tem vporablja, izvrstno. Prav tako je tudi oljnata barva, ki si jo sam pripravlja, kar se tiče dobrote, izvrstna. Vse to mu z veseljem v tem potrdimo.

Konkur. predstojništvo v Slivnici pri Mariboru na Dr., dne 30. junija 1886.

Jan. Pungartnik, Mat. Kac po Rečniku, odbornika cerkv. konkur. zastopa.

Obč. predstojništvo v Orehovi vesi, dne 30. junija 1886.

Peter Lešnik, Anton Lostrek, obč. predstojnik, obč. svetovalec.

Cerkv. predstojništvo v Slivnici, dne 30. junija 1886.

Mih. Mohorko, Ant. Horvat, cerkv. ključarja.

Zaračunajoča točarica,

prosta, praktična, zanesljiva, katera govori nemško in slovensko, se takoj sprejme.

Več pové **Josip Skerlec**, gostilničar „am Gries“ v **Radgoni**. 2-2

Podučiteljska služba

na dvorazrednici v **Leskovcu v Haložah**, IV. plačilnega razreda in s prostim stanovanjem se takoj umešča.

Prosilci, nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, naj svoje prošnje do 10. avg. t. l. pri krajnem šolskem svetu vložijo

Okrajni šolski svet v Ptuj,
dne 10. julija 1886.

Predsednik:

Premenstein.

2-2

Okrajne in potovalne zastopnike

sprejema vzajemna zavarovalna banka

„Slavija“ v Pragi.

Ker je sedaj po košnji in žetvi in vsled pekoče vročine najpripravnější čas za sklepanje vsakovrstnih zavarovanj proti požaru, želeži je, da bi slovenski rodoljubje prejimali zastope vseskozi narodne zavarovalnice „Slavije“. Svoji k svojim! bodi nam vedno geslo!

Trud, ki je združen z zastopniškim poslovanjem, povrača primerno

glavni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani

(na Kongresnem trgu št. 7),

kamor naj se pošiljajo tudi ponudbe. 2-2

Najboljše žganje se dobiva v žganjariji

Rajmunda Wieserja
v **Hočah pri Mariboru**

kakor:

Tropinska žganjica	gld. 18—25
Drožena	20—40
Slivovka	22—40
Rostopšin	20—24
Višnjevce	20—24
Brinjevec	22—26
Grenki	20—24

Velika zaloga starih in novih štajerskih slivovk, pravega starega droženega in tropinskega žganja.

Če se vzame 1 hektoliter, se dobi zeleno blago na vse železne postaje —
prosto. 8—10

Vinogradni čuvaj.

V št. Martinu na Paki — pošta Braslovče — se sprejme čuvaj za vinograde za čas od 15. avgusta do konca trgatve pod istimi pogoji, kakor okoli Maribora ali v Slovenskih goricah. Ako kdo želi to službo vzprejeti, naj se precej pri podpisnem predstojništvu oglasi. Tirja se, da je pošten, močen in korajžen in želi se, da je tudi že drugod to službo opravljal. Za popotovanje dobi ročno 4 gld.

Obč. predstojništvo v št. Martinu na Paki.

Karbolovo kislino,

Karbolovo apno, železni vitriol

prodaja posebno cenó

Jože Matič, trgovec v Celju.

Službo cerkvenika

išče fant, kateri je 24 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, dobro izurjen v vseh cerkvenih, tudi domačih opravilih, o čemer se z dobrimi spričevali dopriča. Več pové upravnštvo „Slov. Gosp.“ 3-3

Nagrobne križe

z vžganim loščem, dobro pozlačene ali posrebrnjene s postavkom (postamentom) vred in s poljubnim grobnim napisom priporoča prav po ceni

Daniela Rakuš-a

štacuna z železom
v Celju.

Ravno tako prodajamo prav po ceni: **Železne studence, okove za okna in vrata, razno orodje, kakor tudi železo in železno blago vsake vrste.**

Zaloga cementnega apna.

Odgovorimo tudi na vsako pismo in pošiljamo risane osnove, proračun stroškov itd. brezplačno in poštnine prosto. 5-6